

Seat No. : _____

MA-16
History Paper-III (Main)
(History of India 1757-1857)
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. આધુનિક ભારતના ઇતિહાસને સમજવામાં આર્કાઇવલ રેકોર્ડ અને પ્રાઇવેટ પેપર્સ જેવા ઐતિહાસિક સાધનોનું મહત્વ સમજાવો.

અથવા

૧. ૧૮મી સદીના મધ્યભાગની હિંદની રાજકીય અને આર્થિક સ્થિતિની સમીક્ષા કરો.

૨. પ્લાસીના યુદ્ધનું મહત્વ ચર્ચો.

અથવા

૨. વિવિધ પાર્લામેન્ટરી ધારાઓ અને વહીવટી માળખાની ચર્ચા કરો.

૩. સર ચાર્લ્સ વુડના ખરીતાનું મહત્વ ચર્ચો.

અથવા

૩. નવા મધ્યમ વર્ગનો ઉદય અને સામાજિક સુધારામાં તેનું પ્રદાન એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

૪. ગમે તે બે ઉપર વિવેચનાત્મક નોંધ લખો :

- (૧) ૧૮૫૭ પહેલાનાં ખેડૂત વિદ્રોહો.
(૨) ૧૮૫૭ના બળવાની નિષ્ફળતાના કારણો.
(૩) વિસ્તારવાદના સાધન તરીકે યુદ્ધ અને કૂટનીતિ
(૪) બંગાળમાં દ્વિમુખી શાસન પદ્ધતિ.

Seat No. : _____

MA-16
History Paper-III
(History of India 1757-1857)
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Explain the importance of historical sources like archival records and private papers in understanding modern Indian history.

OR

1. Review political and economic condition of India in the mid 18th century.
2. Discuss the significance of the battle of Plassey.

OR

2. Discuss the various parliamentary acts and administrative structure.
3. Discuss significance of Sir Charles Wood's despatch.

OR

3. Write an essay on emergence of new middle class and its role in social reform.
4. Write critical notes on any **two** :
  - (1) Pre – 1857 peasant uprisings.
  - (2) Causes of 1857's revolts failure.
  - (3) War and diplomacy as instruments of expansion.
  - (4) Dual Government in Bengal.